

סמינריונים

תלמיד לתואר "בוגר" חייב להשתתף בסמינר שנתי אחד בהיקף של 6 נ"ז.

הסמינריונים מיועדים לתלמידי שנה ג'. תנאי להשתתפות בסמינריונים הוא עמידה בתנאי הקדם שנקבעו בכל סמינר.

הרישום לסמינריונים יעשה במועד שיקבע ע"י המזכירות דרך "רישום לקורסים" באתר האינטרנט. מידע מפורט נמצא באתר.

שיבוץ התלמידים לסמינריונים יעשה ע"פ הרישום באינטרנט לפי סדר העדיפות שהציג התלמיד ו/או המוסד ובשים לב לעמידתו בתנאי הקדם.

תלמיד ילמד סמינריון שנתי אחד ויגיש עבודה סמינריונית בכתב, ואם המרצה לא יקבע אחרת- ירצה עליה גם בעל פה. נוסף לכך רשאי המרצה לערוך בחינה אם בעל פה ואם בכתב, בנושא הסמינריון.

לפני מועד ההרצאה יכין התלמיד בתאום עם המרצה, רשימה ביבליוגרפית שתשמש כחומר קריאת חובה מינימלי לכל המשתתפים בסמינריון לקראת הדיון על ההרצאה. הרשימה תימסר למשתתפים בזמן סביר לפני ההרצאה.

חייב תלמיד להתכונן לכל סמינריון ולקרוא את החומר הנדרש. הנוכחות בכל שיעורי הסמינריון חובה. המרצה ינהל רישום נוכחות ולכל מקרה של היעדרות יידרש אישור.

תלמיד הפורש מסמינריון לאחר שחולקו הנושאים בסמינריון או לאחר תקופת השינויים המותרת, יהא ציונו בסמינריון זה "0". הדיקן רשאי לאשר לתלמיד פרישה מסמינריון לאחר תקופת השינויים.

מורה יהיה רשאי למסור לתלמידים רשימה ביבליוגרפית ולדרוש שחומר זה יקרא עוד לפני תחילת הסמינריון.

המורה יקבע ציון לתלמיד על פי העבודה בכתב, על פי רמת הרצאתו בעל פה, ועל פי השתתפותו במהלך הסמינריון.

תאריכי הגשת עבודות סמינריוניות: מורה יקבע את מועדי הגשת העבודות הסמינריוניות, אך התאריכים לא יהיו מאוחרים מאשר 31/8 של אותה שנה.

בסמכות הדיקן לאשר קבלת עבודה לאחר המועד. כמו כן מטעמים מיוחדים ובאישור המורה רשאי הדיקן לאשר מראש, דחייה בהגשת העבודה הסמינריונית.

ניתן להגיש עבודות סמינריוניות באמצעות המזכירות בלבד. המרכז האקדמי לא יהיה אחראי לעבודות שיוגשו ישירות למרצה. עבודה סמינריונית שאינה רשומה במזכירות- כאילו לא הוגשה.

בדיקת עבודת סיום קורס/סמינר: המורה ימסור ציון על עבודת סיום קורס/סמינר תוך חודשיים מיום הגשת העבודה.

תלמיד הנדרש ע"י המורה לתקן את עבודתו הסמינריונית יתקנה, בפרק זמן שיקבע על ידי המורה, אולם פרק זמן זה לא יעלה על חודשיים.

תנאי לפתיחת סמינר - הרשמת מספר תלמידים מינימלי שייקבע על ידי המוסד.

לא ניתן להגיש סמינרים בזוגות.

מתכונת הסמינר:

מפגשי הסמסטר הראשון יוקדשו לשיעורים רגילים בנושא הסמינר. מפגשי סמסטר ב' יוקדשו להרצאות התלמידים. התלמידים יידרשו להגיש את עבודתם המוגמרת שבוע לפחות לפני מועד ההרצאה שלהם בסמסטר ב', על פי רשימה שהמורה יפרסם מראש. המורה רשאי לדרוש שהתלמיד יצרף לעבודתו כנספחים את כל המאמרים, פסקי הדין והפרקים מספרים שקרא, שאינם בעברית וכן חומר בעברית שאינו נגיש.

התלמיד ידרש בנוסף לפגישות אישיות עם המורה, להגיע לספריה ולהקדיש לפחות שעה לעבודת חיפוש במאגרי המידע וזאת בהנחיה צמודה של אחת הספרניות. יהיה על התלמיד להביא אישור חתום על ידי הספרנית שהוא קיבל הדרכה כאמור, וזאת כתנאי להמשך השתתפותו בסמינר.

הנוכחות במהלך כל המפגשים בסמינר היא חובה. תלמיד שנעדר מיותר מארבעה שיעורים (אף אם היו לו סיבות טובות לחלק מהעדרותיו) יורחק מהסמינר.

התקנון כולו כפוף לתיקונים ולשינויים שיוכנסו בו בכל עת על פי החלטת המוסדות המוסמכים של המרכז האקדמי.

רשימת סמינריונים

שעה	יום	ס'	נ"ז	קוד	מרצה	שם הסמינריון	מס'
13:30-12:00	א'	ש	6	7179	ד"ר עידו פורת	משפט בראי הספרות והקולנוע	.1
13:30-12:00	א'	ש	6	7046	ד"ר דוד א. דעואל	זכויות יוצרים	.2
15:30-14:00	א'	ש	6	7254	פרופ' יואב דותן	הרשות המנהלית בין הציבור לפרט	.3
17:30-16:00	א'	ש	6	7255	פרופ' יואב דותן	בג"ץ והביקורת השיפוטית בישראל	.4
17:30-16:00	א'	ש	6	7256	ד"ר קארין קלוו-גולר	דיני מלחמה	.5
21:30-20:00	א'	ש	6	7257	ד"ר יובל לבנת	זכויות אדם - הישגים וכשלונות	.6
16:30-15:00	ב'	ש	6	7253	ד"ר אבישלום וסטרייך	פתרונות הלכתיים ואזרחים לבעיית מעוכבות גט	.7
18:30-17:00	ב'	ש	6	7258	ד"ר רונית דוניץ-קידר	עשיית עושר ולא במשפט	.8
18:45-17:15	ב'	ש	6	7045	ד"ר עומר דקל	דיני מכרזים	.9
20:30-19:00	ב'	ש	6	7135	ד"ר ישראל דורון	זיקנה וזכויות אדם	.10
20:30-19:00	ב'	ש	6	7259	גב' מיטל פינטו	סובלנות וזכויות אדם	.11
10:30-09:00	ג'	ש	6	7200	ד"ר דורון מנשה	זיהויו של אדם כמבצע העבירה	.12
סמסטר א' 18:30-17:00 סמסטר ב' 19:30-18:00	ג'	ש	6	7238	ד"ר תמר גדרון	לשון הרע והגנת הפרטיות	.13
סמסטר א' 18:30-17:00 סמסטר ב' 19:30-18:00	ג'	ש	6	7240	ד"ר יזהר טל	סוגיות בדיני תקשורת אלקטרונית	.14
סמסטר א' 18:30-17:00 סמסטר ב' 19:30-18:00	ג'	ש	6	7268	ד"ר חאלד גנאים	עבירות המגבילות את חופש הביטוי	.15
סמסטר א' 18:30-17:00 סמסטר ב' 19:30-18:00	ג'	ש	6	7260	ד"ר יוסף ג'אברין	המיעוט הערבי במשפט הישראלי: מעמדו וזכויותיו	.16
סמסטר א' 18:45-17:15 סמסטר ב' 19:30-18:00	ג'	ש	6	7261	ד"ר רינת קיטאי - סנג'רו	הצדקות להטלת אחריות פלילית	.17
13:30-12:00	ד'	ש	6	7244	ד"ר אלי וולף	דיני ירושה	.19

שעה	יום	ס'	נ"ז	קוד	מרצה	שם הסמינריון	מס'
סמסטר א' 16:30-15:00 סמסטר ב' 18:30-17:00	ד'	ש	6	7262	גב' שלי קרייצר-לוי	חלוקת רכוש במשפחה	.20
18:30-17:00	ד'	ש	6	7235	ד"ר בועז סנג'רו	הרשעת חפים מפשע – הגורמים לתופעה ופתרונות אפשריים	.22
18:45-17:15	ד'	ש	6	7252	ד"ר שמואל וולפמן	סיכונים ברפואה ורשלנות רפואית	.23
19:00-17:30	ד'	ש		7269	ד"ר בני קלדרון	מיסוי מקרקעין	.24
סמסטר א' 20:30-19:00 סמסטר ב' 18:30-17:00	ד'	ש	6	7097	עו"ד נעמי אלימלך שמרה	השפעות חוקתיות על דיני הראיות בפלילים	.25
15:30-14:00	ה'	ש	6	7270	ד"ר בועז שנור	סוגיות ברשלנות	.26
15:30-14:00	ה'	ש	6	7148	ד"ר יואב המר	חופש הביטוי והגבלתו	.27
17:30-16:00	ה'	ש	6	7227	ד"ר קארין קלוו-גולר	העמדה לדין בפני טריבונלים פליליים בינלאומיים	.29
סמסטר א' 19:30-18:00 סמסטר ב' 18:30-17:00	ה'	ש	6	7267	ד"ר רינת קיטאי- סנג'רו	ההודאה, החרטה והענישה ברומן "החטא ועונשו"	.31
סמסטר א' 19:30-18:00 סמסטר ב' 18:30-17:00	ה'	ש	6	7180	ד"ר פבלו לרנר	דיני עיקולים וכינוס נכסים	.32
סמסטר א' 19:30-18:00 סמסטר ב' 18:30-17:00	ה'	ש	6	7271	ד"ר צבי גבאי	עברות צווארון לבן	חדש
סמסטר א' 19:30-18:00 סמסטר ב' 18:30-17:00	ה'	ש	6	7236	ד"ר שחר ליפשיץ	החוזה המשפחתי וחוזה הנישואין	.33

דיני ירושה ד"ר אלי וולף

בקורס זה יידונו הנושאים הבאים:
סדר הירושה על פי דין. הדרכים השונות לעריכת צוואה. פרשנות צוואה. עילות לפסילת צוואה. כשרות ופסלות לרשת. ירושת בן הזוג כולל בן הזוג הידוע בציבור. זכויות בן הזוג לנכסים מכוח הילכת השיתוף ואיזון המשאבים. הסתלקות מירושה. זכויות שאינן כלולות בעיזבון – קופ"ג, ביטוחי חיים ופנסיה. מזונות מן העיזבון. ניהול עיזבון. חובות עיזבון. סדרי דין בענייני ירושה.

תאריך הגשת הסמינר: 15/01/2010.

מרכיבי הציון הסופי:

100% - עבור הגשת עבודה פרטנית והצגתה בכיתה לדיון ונוכחות והשתתפות פעילה.

הערה: הסמינריון אינו פתוח לתלמידים שלומדים את קורס הבחירה "סוגיות בדיני ירושה".

הנוכחות בשיעורים היא חובה.

דיני מכרזים ד"ר עומר דקל

הליך המכרז הינו האמצעי העיקרי שבאמצעותו המדינה, גופי השלטון המקומי, חברות ממשלתיות, תאגידים סטטוטוריים ועוד, קושרים עסקאות כלכליות. מדובר בעסקאות ששוויין נאמד בעשרות מיליארדי ש"ח מידי שנה. משמעות הדבר הינה שלהליך המכרז נודעת חשיבות עצומה בחיי המסחר והכלכלה במשק, והוא מהווה כר נרחב להתדיינויות ולמחלוקות משפטיות. לדיני המכרזים מספר מאפיינים יחודיים, כגון היותם ב"תפר" שבין המשפט הציבורי למשפט הפרטי, ובכך שהם עדיין בחזקת "דין צעיר", שרבים מהיבטיו טרם גובשו באופן סופי. במסגרת הסמינר בדיני מכרזים יבחנו דיני המכרזים בישראל הן במישור התיאורי והן במישור הביקורתי; הן במישור התיאורי והן במישור המעשי. במהלך הסמינריון יושם דגש על היבטים משפטיים וכלכליים כאחד של מנגנון המכרז וכן על ההיבט ההשוואתי.

**תמצית העבודה הסמינריונית תוגש ביום א' 21/02/2010.
נוסח סופי של העבודה הסמינריונית יוגש בתאריך 31/08/2010.**

מרכיבי הציון הסופי:

15% תמצית העבודה הסמינריונית.

10% פרזנטציה.

75% עבודה סופית.

תנאי השתתפות בסמינר: ציון "עובר" בקורס בדיני מנהל ציבורי.

חומר קריאה עיקרי:

פסקי דין שימסרו בשיעור.
ע. דקל, "מכרזים", כרכים א' ו-ב'.

הנוכחות בשיעורים היא חובה.

דיני מלחמה ד"ר קארין קלוז-גולר

מטרת הסמינריון היא דיון מתקדם בתחום של דיני מלחמה, ובהתאמת הכללים המקובלים לאור המציאות המשתנה בשטח: שוני בצדדים הלוחמים, בשיטות ובאמצעי הלחימה ובזירת הלחימה. התחייבויותיהם של הצדדים הלוחמים ידונו תוך דגש על ההגבלות החלות על שימוש בכח, באבחנה המחייבת בין מטרת צבאית ומטרות אזרחיות, ובתנאים החלים על כל מטרה אזרחית, קבוצה מוגנת ומקום כדי להוות מטרה אסורה לתקיפה. ההשלכות של הפרות חמורות של דיני מלחמה ידונו תוך התמקדות בהתפתחויות, בגורמים המוסמכים בשפיטת האחראים ובחוקות הרלוונטיות.

תאריך הגשת הסמינר: 31/08/2010.

מרכיבי הציון הסופי:

20% השתתפות פעילה במפגשים והצגת הרפרט.

הערה: הסמינריון אינו פתוח לתלמידים שהשתתפו בקורס "מבוא לדיני מלחמה" או בסמינר "יישום דיני מלחמה".

הנוכחות בשיעורים היא חובה.

דיני עיקולים וכינוס נכסים ד"ר פבלו לרנר

עיקול ומינוי כונס נכסים הינם אמצעי אחיפת חייבים חשובים הן כסעדים זמניים, והן כדרך למימוש פסק הדין. במהלך הסמינר נדון בין היתר, במהותו המשפטית של העיקול (לפי תקנות סדר הדין האזרחי ולפי חוק הוצאה לפועל), הדרכים לביצועו, סוגים שונים של עיקולים (מקרקעין, מיטלטלין, צד ג') וכו'.
באשר לכינוס נכסים, הסמינר ישים דגש על תפקיד כונס הנכסים בהוצאה לפועל אך יחד עם זאת תעשה השוואה עם מצבים אחרים של כינוס נכסים הקיימים בחקיקה הישראלית.
הסמינריון יתמקד במשפט הישראלי, אך התלמיד יתבקש להביא התייחסות למשפט המשווה.

תאריך הגשת הסמינר: 31/08/2010.

תנאי מקדמי להשתתפות בסמינר: עדיפות לסטודנטים שלמדו את הקורס "דיני הוצאה לפועל ופשיטת רגל".
הסמינר אינו פתוח בפני מי שלמד את הסמינר "דיני עיקולים".

מרכיבי הציון הסופי:

10% השתתפות פעילה ותורמת במפגשים.
90% עבודה בכתב.

הנוכחות בשיעורים היא חובה.

ההודאה, החרטה והענישה ברומן "החטא ועונשו" ד"ר רינת קיטאי-סנג'רו

הרומן "החטא ועונשו" מאת פיודור מיכאלוביץ' דוסטויבסקי הוא אחד מיצירות המופת בעלות ההשפעה הרבה ביותר הן בעולם הספרות הן בעולם המשפט. באמצעות גיבורו, רסקולניקוב, אשר רגשות האשמה והחרדה אינם נותנים לו מנוח לאחר ביצוע הרצח, מביע הרומן תפישה פילוסופית בדבר חשיבותה של ההודאה והחרטה להשבת הסדר החברתי על כנו.

בסמינריון נדון תוך ניתוח הרומן בנושאים משפטיים העולים ממנו, כמו הגישה התועלתנית מול קדושת החיים; הצדקות וסיבות להפרת החוק; סכנה להרשעת חפים מפשע באמצעות הודאה (מקרה הודאתו הכוזבת של ניקולאי); התפישה בדבר מוסריות ההתוודות; תפקידה ומטרותיה של הענישה; מקומה של החרטה בגזר הדין.

תאריך הגשת הסמינר: 31/08/2010.

תנאי קדם: קריאת הרומן "החטא ועונשו" לפני התחלת הסמינר.

מרכיבי הציון הסופי:

עבודה בכתב – 70%
הרצאה בע"פ – 15%
נוכחות והשתתפות – 15%

הנוכחות בשיעורים היא חובה.

הזכות לחופש ההתארגנות ד"ר פאינה מילמן

זכות ההתארגנות היא אחת מזכויות היסוד במשפט בארץ ובעולם, זכות בעלת היבטים פוליטיים וחברתיים כאחד. בשנים האחרונות, ובייחוד לאור ההתפתחויות הפוליטיות לאחרונה, נמצאת זכות ההתארגנות בכותרות

הן בתקשורת, הן במישור הפוליטי והן בבתי המשפט. עם זאת, מבחינה משפטית פיתוח הזכות בדין הישראלי נמצא במידה רבה בראשית הדרך, וסוגיות רבות טרם זכו לדיון ממצה. מטרת הסמינר היא התעמקות במגוון היבטים של זכות זו בארץ ובעולם תוך ניתוח סוציולוגי, היסטורי ופילוסופי של זכות זו. לאחר סקירת ההצדקות הנורמטיביות לחופש ההתארגנות והתיאוריות שבבסיסן, נבחן את ההתפתחות ההיסטורית של הזכות בארץ ובעולם כולל התמקדות בסוגיות פרטיקולריות כגון מגדר וחופש ההתארגנות, מיעוטים והתארגנות, איגודי עובדים בארץ ובעולם והתמודדות עם עובדים זרים, אפליה על בסיס גזע ולאום. בהמשך, נתמקד בסוגיות שונות אשר הפסיקה נתנה להם מענה ראשוני בלבד, כולל סוגיית ארגון עובדים ודמוקרטיה, זכות הגישה לשטח המפעל, עצמאות הארגון מהמעביד ועוד, ונבחן את התשובות שניתנו בפסיקה בשנים האחרונות באופן בקורתי תוך השוואתם לדין הבינלאומי. כן, נעריך מחדש את תרומתם ותפקידם של ארגוני עובדים בחברה המתפתחת ונבחן כוונים חדשים להשתלבותם בעתיד.

תאריך הגשת הסמינר: 31/08/2010.

מרכיבי הציון הסופי:

80% עבודה סופית.

10% פרזנטציה.

10% השתתפות פעילה ותורמת בשיעורים.

הנוכחות בשיעורים היא חובה.

חחזה המשפחתי וחחזה הנישואין ד"ר שחר ליפשיץ

מטרתו של הסמינר תהיה לעסוק בחחזה המשפחתי הן במישור התיאורטי והן במישור המעשי.

בחלק התיאורטי של הסמינר נבחן את מאפייניהם הייחודיים של מגוון רחב של חוזים משפחתיים וננסה לעצב מודל להסדרה ראויה של החוזים הללו. במסגרת זו נעשה שימוש נרחב בתיאוריות של דיני המשפחה ושל דיני החוזים.

בחלק המעשי נעסוק בפסיקה הקיימת בנושא החחזה המשפחתי וננסה לחשוף כיצד לצד ההצהרות על יישום של דיני החוזים הרגילים, מפעילה הפסיקה במקרים רבים הסדרים ייחודיים המתואמים לאופיים המיוחד של החוזים המשפחתיים. בסופו של חלק זה נעצב מעין חוק הסכמים משפחתיים תוצרת הפסיקה הישראלית. בסופו של הסמינר נקדיש יחידה מיוחדת **לניתוח חוזי של הנישואין** ולאפשרות לגזור מפריזמה זו כללים שונים של דיני המשפחה.

תאריך הגשת הסמינר: 31/08/2010.

מרכיבי הציון הסופי: 100% עבודה בשני חלקים.

הנוכחות בשיעורים היא חובה.

המיעוט הערבי במשפט הישראלי: מעמדו וזכויותיו ד"ר יוסף ג'אברין

הסמינריון יעסוק בניתוח משפטי ביקורתי של מעמדו המשפטי של המיעוט הערבי בישראל. לצורך כך נסקור וננתח סוגיות מרכזיות בענייני שוויון בין יהודים וערבים בישראל, כפי שהן עולות בחקיקה ראשית, בפסיקה עליונה ובמדיניות הממשלה. ניתוח זה יעשה תוך התייחסות להיבטים תיאורטיים של שוויון וליישומם הספציפי של היבטים אלה בסוגיות הנדונות. דגש מיוחד יושם בסמינריון על המתח בין שוויון פורמאלי לשוויון מהותי, ובין שוויון אזרחי אינדיווידואלי לשוויון לאומי קולקטיבי, תוך התמקדות במעורבותו של המשפט בהחרפת מתחים אלה, או מנגד, מיתונם.

הסמינריון יעסוק בבחינה כללית של המיעוט הערבי במשפט הישראלי לרבות בניתוח זכויות בעלות אופי קבוצתי, לרבות זכויות תרבותיות, הזכות לייצוג הולם במוסדות הכרעה כלל חברתיים, הזכות להקצאה שווה של טובין חומריים וסימבוליים של המדינה, מעמדה של השפה הערבית וכן סוגיית ההעדפה המתקנת.

תאריך הגשת הסמינר: 31/08/2010.

הערה: הסמינריון אינו פתוח לתלמידים שהשתתפו בקורס "מעמדו המשפטי של המיעוט הערבי בישראל".

הנוכחות בשיעורים היא חובה.

הצדקות להטלת אחריות פלילית

ד"ר רינת קיטאי-סנג'רו

הגבלת חירותו של אדם באמצעות סנקציה פלילית מהווה התערבות קשה מצד המדינה בחייו של הפרט. הסמינריון יבחן את מקורותיה של חובת הציות לחוק ויעסוק בשאלת הלגיטימיות של סיווג התנהגות מסוימת כפלילית (אלו סוגים של פגיעות או נזקים מצדיקים הטלת אחריות פלילית; האם ראוי להטיל אחריות פלילית בשל מחדל על "מזדמן מקרי" לאירוע; האם ראוי להטיל אחריות פלילית על התנהגות הנתפשת כלא מוסרית גם אם אינה גורמת נזק). כן יעסוק הקורס בשאלת הלגיטימיות של הפרת חוק "לא צודק".

תאריך הגשת הסמינר: 31/08/2010.

מרכיבי הציון הסופי:

עבודה בכתב – 70%
הרצאה בע"פ – 15%
נוכחות והשתתפות – 15%

הערה: הסמינריון אינו פתוח לתלמידים שהשתתפו בקורס "הצדקות להטלת אחריות פלילית".

הנוכחות בשיעורים היא חובה.

הקודיפיקציה הישראלית גם לאור המשפט המשווה פרופ' מרדכי ראבילו

לאחרונה ועדה מיניסטריאלית, בראשותו של נשיא בית המשפט העליון דאז, השופט א' ברק, סיימה את עבודת ההכנה של "חוק דיני ממונות (הקודקס האזרחי)"; ועדת הקודיפיקציה הגישה את עבודתה לעיון הציבור. בסמינריון זה נלמד את המשמעות של הקודקס ודרך פרשנותו, ונלמד על הקודקס בתולדות המשפט וגם על הקודיפיקציה של המשפט העברי.

תשומת לב מיוחדת תוקדש למבנה הקודקס, לטרמינולוגיה ועל היחס בין הקודקס החדש והחוקים האזרחיים הקיימים שיבטלו עם כניסת הקודקס לתוקפו. כמו כן נתייחס לקודקס שלנו במבט השוואתי, מול הקודיפיקציות הקלאסיות (של צרפת, גרמניה, איטליה וכדומה).

העבודות של ועדת הקודיפיקציה הישראלית המשיכו כעשרים שנה; באותו זמן פעלו בעולם שתי ועדות קודיפיקציה אחרות: אחת אירופאית, שהכינה את העקרונות האירופאים של דיני החוזים והנזיקין, ואחת בינלאומית שהכינה את העקרונות של החוזים המסחריים הבינלאומיים. לאחרונה אנו עדים לעבודות רבות אחרות. חשיבות מיוחדת הקודקס מייחס לדיני החיובים, החוזרים למקום מרכזי גם בסמינריון שלנו. מטרת הסמינריון לאפשר למשפטן להשתמש בחופשיות בקודקס החדש.

הסמינריון בנוי מהרצאות של המרצה והרצאות קצרות של המשתתפים (בסמסטר הראשון), מהגשת ראשית העבודה, ראשי פרקים ופרזנטציה מצד המשתתפים בסמסטר השני.

החובות העקרויות של הסטודנטים: השתתפות פעילה בהרצאות ובדיונים, פרזנטציה בעל פה ועבודה סמינריונית בכתב.

תאריך הגשת הסמינר: 31/08/2010.

הנוכחות בשיעורים היא חובה.

הרשות המינהלית בין הציבור לפרט פרופ' יואב דותן

ההבחנה בין השוק הפרטי לבין התחום הציבורי; גופים "דו-מהותיים"; הפרטה – משמעות והשלכות; הכללים הדינאמיים החלים על רשויות השלטון בהתדיינויות אזרחיות; סמכות השיפוט בהתדיינויות כנגד רשויות מינהליות; חיובים מינהליים (חוזים, הבטחות מינהליות, השתקים וכד'); המעמד של הרשות השלטונית בדיני הנזיקין; פיצויים ללא אשם; עוולות חוקתיות.

תאריך הגשת הסמינר: 31/08/2010.

מרכיבי הציון הסופי: 100% עבודה סמינריונית.
ציון עובר בפרזנטציה – תנאי מוקדם להגשת עבודה סמינריונית.

דרישות קדם: "דיני חוקה" ו"דיני מנהל ציבורי" (רצוי לימוד במקביל של "דיני חוזים" ו"דיני נזיקין").

הנוכחות בשיעורים היא חובה.

הרשעת חפים מפשע – הגורמים לתופעה ופתרונות אפשריים ד"ר בועז סנג'רו

א. תיאור הסמינר:

הסמינר יעסוק, בין היתר, בנושאים הבאים:

1. הסכנה של הרשעת חפים מפשע;
2. מקורותיה של סכנה זו, לרבות: הרשעה על סמך הודאה בלבד; הפער שבין האמת העובדתית לבין ה"אמת" המשפטית; השיטה האדברסרית; תפישת התפקיד של חוקרי משטרה ושל פרקליטים; הקונספציה המוטעית של "אשמת החשוד"; טעויות של עדים (לרבות עדי ראייה) ושל שופטים; ייצוג גרוע של סניגור; ראיות נסיבתיות מטעות; ראיות מדעיות (כגון: טביעת אצבעות, ד.נ.א., בדיקות לאיתור סמים או אלכוהול) ואפשרות הטעות; ראיות זיהוי ואפשרות הטעות; היעדר בטיחות בפיתוח מכשירים ותוכנות המפיקים ראיות משפטיות;
3. הכלים הדייוניים והאחרים הרלוואנטיים לנושא הסמינר, לרבות: המשפט החוזר; הערעור הפלילי (האם רק בשאלות משפטיות או גם בשאלות עובדתיות? האם גם באשר לממצאי מהימנות? האם יש להמשיך לאפשר ערעור על זיכוי?); הדיון הנוסף; התיישנות; חנינה; עיכוב הליכים; סיכון כפול; ספק סביר; אופן ההכרעה (הרשעה רק פה אחד או גם ברוב דעות?); ועוד.

התלמידים יוכלו להציע לעבודותיהם גם נושאים שלא נזכרו לעיל.

ב. מתכונת הסמינר:

סמינר שנתי, לתלמידי שנה ג' בלבד.

תאריך הגשת הסמינר: 31/08/2010.

ג. מרכיבי הציון הסופי:

עבודה בכתב - 70%;

הרצאה - 20%;

השתתפות - 10%.

ד. תנאי קדם:

ציון 70 לפחות בקורסי היסוד "דיני עונשין", "דיון פלילי", ו"דיני ראיות" (די בלימוד במקביל של הקורס "דיני ראיות").

ה. הנוכחות בשיעורים היא חובה.

השפעות חוקתיות על דיני הראיות בפלילים עו"ד נעמי אלימלך שמרה

לדיני הראיות זיקה הדוקה למשפט החוקתי. מתבטאים בהם איזונים מורכבים בין אינטרסים ציבוריים ופרטיים בסיסיים.

סמינר זה יעסוק בזכויות חוקתיות אשר משפיעות על דיני הראיות בפלילים. הסמינר יתמקד בהסדרים חוקתיים שנקבעו בדין הישראלי ובדין האמריקני, בין היתר, בסוגיות הבאות: זכות הנאשם לזיכוי מחמת ספק סביר ומגבלותיה, זכות הנאשם לחקור את עדי התביעה והשפעתה על הקבילות של עדות שמיעה, אופי הנאשם כראיה במשפט, זכות השתיקה והחיסיון מפני הפללה עצמית, קבילות הודאות נאשמים ופסילת ראיות אשר הושגו שלא כדין ועוד.

תאריך הגשת הסמינר: 16/09/2010.

מתכונת הסמינר: סמינר שנתי, המיועד לתלמידי שנה ג' בלבד.

תנאי קדם: לימוד הקורס "דיני ראיות" (אפשרי במקביל).

מרכיבי הציון הסופי:

80% - עבודה בכתב.

20% - הרצאה.

הערה: הסמינריון אינו פתוח לתלמידים שהשתתפו בקורס "השפעות חוקתיות על דיני הראיות בפלילים".

הנוכחות בשיעורים היא חובה.

זיהוי של אדם כמבצע העבירה ד"ר דורון מנשה

הסמינר יעסוק בזיהוי של אדם כמבצע עבירה. סוגיה זו הינה משמעותית מאוד, שכן בחלק גדול מן המקרים עצם ביצוע העבירה שנוי פחות במחלוקת, והשאלה המרכזית שבית המשפט נדרש אליה הינה האם הנאשם הספציפי העומד בפניו הוא אכן מבצע העבירה.

קיימות דרכים שונות לקשירת חשוד לעבירה מסוימת. מקום שיש עדי ראיה לאירוע, שאינם מכירים את החשוד היכרות מוקדמת (אחרת, שאלת הזיהוי פחות רלבנטית, והמחלוקת הינה סביב עצם ביצוע העבירה), המשטרה אמורה לנהל מסדר זיהוי. במסדר מוצבים ניצבים שונים, ובכללם החשוד, ועל העד המזהה לנסות לזהות את העבריין שראה מתוך שורה של אנשים כאמור. קיימים סוגים שונים של מסדרים: מסדר חי, מסדר תמונות, עיון באלבום תמונות העבריינים, מסדר מאולתר ועוד. במסגרת הסמינר נבחן שיטות שונות אלו, מעלותיה ומגרעותיה של כל אחת מן השיטות השונות לזיהוי חזותי.

בנוסף לפרוצדורות הזיהוי החזותי, ייבחנו במסגרת הסמינר, באורח ביקורתי, שיטות זיהוי נוספות. נעסוק בין היתר, בטכניקות הסתברותיות לזיהוי על סמך ראיות נסיבתיות; זיהוי על ידי טביעת קול (voice print); מעמדן הבעייתי של טביעות אצבע כראיות מדעיות; ראית ה-DNA; עדות אודות שיטת ביצוע ייחודית; וזיהוי גרפולוגי. הדגשים התיאורטיים של הקורס יהיו: שאלת הזיקה בין הסבר מדעי, הוכחה מתמטית והוכחה משפטית; עקרונות החשיבה הבייזיאניים; הקשיים הנורמטיביים, המושגיים, וההכרתיים שבהסתמכות על ראיות סטטיסטיות "עירומות" להבדיל מראיות פרסונאליות.

תאריך הגשת הסמינר: 31/08/2010.

מרכיבי הציון הסופי:

70% עבודה בכתב.
20% הרצאה בעל פה.
10% השתתפות פעילה.

הערה: סטודנטים שלמדו את הקורס "זיהוי של אדם כמבצע עבירה" לא רשאים ללמוד סמינר זה.

תנאי קדם: לימוד "דיני ראיות" (אפשרי במקביל).

הנוכחות בשיעורים היא חובה.

זכויות אדם – הישגים וכשלונות ד"ר יובל לבנת

מדינות דמוקרטיות-ליברליות מציעות הגנה על זכויות האדם "הקלאסיות", בעיקר מן התחום האזרחי והפוליטי. ואולם, מזה כשני עשורים נמתחת ביקורת על מערך זכויות האדם הקלאסיות, מכיוונים שונים. גישות קהילתניות ביקרו את מערך הזכויות הקלאסיות ככזה שמדגיש ומבנה את האופי האינדיבידואליסטי של פרטים בחברה המודרנית, תוך הזנחת הפן הקהילתי של זכויות האדם. תיאוריות פמיניסטיות ביקרו את מערך הזכויות הקלאסיות ככזה שמבוסס על מודל גברי, תוך הבניית האישה כ"שונה", בד בבד עם התעלמות מצרכיה הייחודיים, הן מבחינה ביולוגית, והן מבחינה חברתית. אנשי הניתוח הביקורתי של המשפט טענו שמערך זכויות האדם הקלאסיות מסווה את הפערים הקיימים בחברה, ואילו כתבים סוציאליסטים הדגישו את הבכורה שניתנה לזכויות הפוליטיות והאזרחיות במערך הזכויות הקלאסיות, על חשבון זכויות חברתיות וכלכליות. בסמינר נדון בהישגים של מערך זכויות האדם הקלאסיות, כמו גם בכשלונות של מערך זה, ובאופן בו ניתן וראוי להתמודד עם כשלונות אלו.

**סיוטה של העבודה הסמינריונית תוגש ביום ד' 17/02/2010
נוסח סופי של העבודה הסמינריונית יוגש בתאריך 31/08/2010.**

מרכיבי הציון הסופי:

20% השתתפות פעילה בשיעורים + פרזנטציה.

80% עבודה סמינריונית.

הנוכחות בשיעורים היא חובה.

זכויות יוצרים ד"ר דוד א. דנואל

שמה של זכות היוצרים (Copyright) הולך לפני כמלכת הקניין הרוחני, והסמינר שלנו יתן כבוד למלכה שזכתה לא מכבר לאדרת מלכות חדשה - חוק זכות יוצרים, תשס"ח-2007, משידון בכמה מן היקרים שבאוצרותיה: **חומרים ברי-הגנה** - מקוריות ויצירתיות, רעיון וביטוי, קיבוע, פונקציונאליות, תוכנות מחשב, מאגרי נתונים, יצירות אדריכליות, יצירה נגזרת ויצירת לקט; **הזכויות הבלעדיות וסייגיהן**, ובהם - "טיפול הוגן"/"שימוש הוגן" (Fair use); **הפרה** - ישירה, שילוחית ותורמת; **אתגרי העידן הדיגיטלי**, לרבות עיקרי החוק האמריקני אודות זכות יוצרים במילניום הדיגיטלי (ה-DMCA מ-1998) ואחריות ISPs ובעלי אתרים להפרת זכות יוצרים בידי צד שלישי.

תידרשנה השתתפות אקטיבית בדיונים בכיתה ועבודת הכנה נאותה לקראתם, שבמרכזה קריאות חובה משיעור לשיעור, חלקן באנגלית.

מרכיבי הציון הסופי:

65% עבור עבודת גמר סמינריונית בהיקף של 20 עמ', שתוגש לא יאוחר מן היום ה-60 שלאחר סיום הסמינר.
20% עבור עבודה קצרה (כ-7 עמ') שתוגש במהלך הסמסטר הראשון.
15% - עבור השתתפות פעילה ותורמת במפגשים.

במסגרת הערכת איכות התוצרים, יושם דגש על התנסחות בהירה ועל חשיבה וניתוח בכלים משפטיים. כיוון שעמידה בזמנים היא יסוד מוסד בעבודת עוה"ד, לא יתאפשרו כל איחורים שהם בהגשת עבודות ומילוי מטלות, וביצוע באיחור ייחשב כאי-ביצוע, על כל המשתמע מכך לענין הציון הסופי.

תנאי קדם: ההשתתפות בסמינר מותנית בהשלמת קורסי החובה "דיני חוזים" ו"דיני נזיקין" וקורס בחירה כלשהו מתחום הקניין הרוחני בציון "עובר" וכן, בהשלמת קורס החובה "דיני קניין" בציון "עובר" או לימודו במקביל.

הנוכחות הינה חובה, אך תותר לכל סטודנט - לפי נוחותו - העדרות משני מפגשים לא רצופים, שבמסגרתם לא הועדה לו מטלה אישית כלשהי, מבלי הודעה מוקדמת וללא כל חובת הסבר. דלתות הכתה תיסגרנה בחלוף 5 דקות משעת ההתחלה היעודה, למניעת הפרעות מן המשתתפים והמאחרים לא יורשו להיכנס וייחשבו כמי שנעדרו מן המפגש.

תאריך הגשת הסמינר: 31/08/2010.

הנוכחות בשיעורים היא חובה.

זקנה וזכויות אזרח בישראל ד"ר ישראל דורון

הסמינר סוקר ומעורר דיון בתגובת המשפט לדרמה הדמוגרפית של הזדקנות החברה האנושית והישראלית תוך דגש על ההגנה על זכויות האדם והאזרח של האוכלוסיה הזקנה בישראל.
בין היתר, הסמינר יעסוק בתחומים הבאים: הענקת ידע כללי אודות היבטים מגוונים (דמוגרפיים, כלכליים, תרבותיים, סוציולוגיים ואחרים) של המהפיכה הדמוגרפית של הזדקנות החברה האנושית והישראלית; סקירת החקיקה והפסיקה בישראל המתייחסת לאוכלוסיה הזקנה וזכויותיה; הצגת מגמות חדשניות בתחום המשפט והזקנה עם דגש על קידום מעמד הזקנים בחברה והגנה על זכויותיהם הבסיסיות; הענקת כלים לקדם את זכויות הזקנים בישראל באמצעות המשפט.

תאריך הגשת הסמינר: 31/08/2010.

המטלה בקורס היא הגשת עבודה סמינריונית בהיקף מקסימאלי של 30 עמודים, וכן הגשת מצגת בת 20 דקות אודות נושא העבודה.
הציון בקורס מבוסס על ציון העבודה, ציון בגין המצגת, וכן ציון מיטיב בגין השתתפות פעילה בכיתה.

תנאי קדם: אין.

הנוכחות בשיעורים היא חובה.

חופש הביטוי והגבלתו ד"ר יואב המר

אחת החירויות המרכזיות במדינה דמוקרטית היא חירות הביטוי. בסמינר זה נעסוק במאפיינים המייחדים חירות זו ומבדילים אותה מחירות הפעולה ובטיעונים הדורשים להקנות לחירות זו מעמד מיוחד. נדון במספר טיעונים בעד חופש הביטוי: טיעון האמת, טיעון האוטונומיה, הטיעון מדמוקרטיה, והטיעון על דרך השלילה. לאחר מכן נעסוק בהיקף חופש הביטוי ונדון בסוגיות כמו האם פעולות מסויימות צריכות להחשב כביטויים, האם הזכות לחופש ביטוי היא נגטיבית או פוזיטיבית (קרי: דורשת לשם הבטחתה פעולה של מישהו). לאחר מכן נדון בהגבלת חופש הביטוי. נלמד על הבחנות בין סוגים שונים של הגבלות על חופש הביטוי ועל המבחנים המשפטיים המאזנים בין חופש הביטוי לבין אינטרסים שונים. בחלקו האחרון של הסמינר נדון בסוגיות ספציפיות – דיבה ופגיעה בפרטיות, פורנוגרפיה, חופש העיתונות.

תאריך הגשת הסמינר: 31/08/2010.

מרכיבי הציון הסופי:

70% עבודה סמינריונית
10% פרזנטציה
20% נוכחות והשתתפות בדיונים בכיתה

הנוכחות בשיעורים היא חובה.

לשון הרע והגנת הפרטיות ד"ר תמר גידרון

ההגנה על שמו הטוב של האדם, על פרטיותו, האוטונומיה שלו, המוניטין המסחרי שלו וזכויות אחרות נלוות, בעלות אופי אישי וכלכלי, מוגנות באמצעות כללים משפטיים מגוונים, המשקפים ערכים מגוונים, במרבית שיטות המשפט המודרניות. הגנה זו הופכת להיות מורכבת ומסובכת יותר לאור התחרות הרבה בין אמצעי התקשורת- הכתובה והמשודרת החודרת יותר ויותר לחיינו הפרטיים והמקצועיים באופן הפוגע בשם הטוב ובפרטיות שכל כך דרושה לנו בחברה המודרנית. לצד אלו בולטת מלחמת ההשמצות המסחריות שגם בהן יש פגיעה בשם הטוב המסחרי של מי שנפגע בדרך זו.

לצד חוק איסור לשון הרע וחוק הגנת הפרטיות- שהם שני מקורות ההגנה המובהקים ביותר המגנים על הזכות לשם טוב ולפרטיות- נעסוק בסמינר גם בחיקוקים נוספים המקנים הגנה רחבה, כמו עוולות המסגרת רשלנות והפרת חובה חקוקה, וגם בעוולות נקודתיות כמו שקר מפגיע (שעוסק בהשמצה על ידי פרטים), תיאור כוזב (שעוסק בין השאר בהשמצות בים מתחרים מסחריים), הזכות לפרסום של ידוענים והאפשרות שלהם לעשות שימוש פרסומי כלכלי בדמותם ובשם ועוד. לצד העיסוק במשפט הישראלי נעמוד גם על ההיבט התרבותי/ערכי /חברתי, שלו תפקיד מכריע בהחלטה אם פרסום כזה או אחר מהווה לשון הרע וננתח תופעות בולטות של השמצות בעיתונות הכתובה ובאינטרנט. הנושאים לסמינריונים יעסקו הן בצד התיאורטי של סוגיית השם הטוב וכבוד האדם והן בצד היישומי שעיקרו באילוצי העיתונות בחברה המודרנית, סכומי הפיצויים הנפסקים בתביעות על פגיעה בשם הטוב וסוגיות רלבנטיות אחרות המתעוררות באופן שוטף במדיה הישראלית.

תאריך הגשת הסמינר: 31/08/2010.

תנאי קדם: דיני נזיקין.

מרכיבי הציון הסופי:

30% פרזנטציה.
70% עבודה בכתיב.

הערה: הסמינריון אינו פתוח לתלמידים שלומדים את קורס הבחירה "דיני לשון הרע".

הנוכחות בשיעורים היא חובה.

משפט בראי הספרות והקולנוע ד"ר עידו פורת

הסמינר מיועד לאוהבי הספרות והקולנוע. במוקד הסמינר בחינה של השתקפות המשפט במספר יצירות ספרותיות (בעיקר סיפורים קצרים ונובלות) וכן בסרטי קולנוע. במהלך הסמינר יידונו גישות שונות לניתוח ספרותי וקולנועי של המשפט, ולבחינת המשפט באמצעות השתקפותו בספרות ובקולנוע. לאחר מכן ייבחנו אספקטים משפטיים שונים על פי השתקפותם ביצירות השונות: חוק מול צדק, משפט פוזיטיבי מול משפט הטבע, מטרת הענישה, דמות עורך הדין, דמות השופט, ההליך המשפטי ועוד. במהלך הקורס נקרא סיפורים משל קפקא, (במושבת העונשין) מלוויל (ברטלבי, בילי בד), קאמי (הנפילה), וכן נצפה בסרטים כגון "האלמנה מסנט פייר", ו"על פשעים ועבירות קלות" (רשימת היצירות אינה סגורה והיא יכולה להשתנות במהלך הסמינר). התלמידים יגישו ניירות תגובה, על היצירות השונות. במהלך הקורס יידרשו התלמידים לבחור יצירה ספרותית או סרט קולנוע הנוגעים למשפט ולהציגו בכיתה. חלקו השני של הסמינר יוקדש להצגת עבודות התלמידים ולניתוח משותף של היצירות שהתלמידים בחרו. החלק השני של הסמינר יוקדש לדיון בעבודות התלמידים ובפרזנטציות של התלמידים. כמו כן, יוקדש זמן רב לעזרה לתלמידים בהבנת הפורמט של עבודה סמינריונית ובתהליך המחקר והכתיבה של עבודה סמינריונית.

התלמידים יגישו טיוטה של העבודה (מינימום של 20 עמודים) כשבוע לפני מועד הפרזנטציה של כל אחד מהם במהלך סמסטר ב'. נוסח סופי, שיתחשב בהערות שקיבלו התלמידים בפרזנטציה שלהם, יוגש ביום האחרון ללימודים בתאריך 18/06/2010.

מרכיבי הציון הסופי:

20% ניירות תגובה.

80% עבודת סמינר.

ינתן ציון מיטיב בעבור השתתפות פעילה על סמך חומר הקריאה.

הנוכחות בשיעורים היא חובה.

משפט חוקתי גלובלי ד"ר עידו פורת

יותר ויותר המשפט החוקתי הופך לתופעה גלובלית, כאשר שופטים ממדינות שונות פוגשים זה את זה בכנסים ובסמינרים, קוראים את פסקי הדין אחד של השני, ומתכתבים אחת עם השני באמצעות פסקי הדין שלהם. הסמינר יסקור את ההיבטים השונים שבהם המשפט החוקתי מתרחב מעבר לגבולות מדינת הלאום. בין היתר יסקרו הנושאים הבאים: השימוש במשפט חוקתי זר בפסיקות של בתי משפט חוקתיים של מדינות, ובכלל זה משפט חוקתי זר בפסיקת בית המשפט העליון הישראלי, והיכוח סביב הראויות של השפעות זרות על המשפט החוקתי; מודלים שונים של משפט חוקתי בעולם, ובעיקר המודל האמריקאי אל מול המודל האירופי; הבדלים במבנה המשפט החוקתי בשיטות החוקתיות השונות, ובדרך שבה נבחרים שופטים חוקתיים; השפעות חוקתיות בין מדינות, והגוף ההולך ומתגבש של משפט חוקתי גלובלי; המשפט החוקתי של גופים על-מדינתיים כמו האיחוד האירופי. התלמידים יבחרו נושאי הסמינר שלהם השוואות בין שיטות חוקתיות שונות, והחלק השני של הסמינר יכלול דיון במשפט החוקתי של שיטות המשפט השונות באמצעות הפרזנטציות של התלמידים על נושא עבודת הסמינר שלהם. כמו כן, יוקדש זמן רב לעזרה לתלמידים בהבנת הפורמט של עבודה סמינריונית ובתהליך המחקר והכתיבה של עבודה סמינריונית. תדרש קריאה של טקסטים באנגלית.

התלמידים יגישו טיוטה של העבודה (מינימום של 20 עמודים) כשבוע לפני מועד הפרזנטציה של כל אחד מהם במהלך סמסטר ב'. נוסח סופי, שיתחשב בהערות שקיבלו התלמידים בפרזנטציה שלהם, יוגש ביום האחרון ללימודים בתאריך 18/06/2010.

מרכיבי הציון סופי: 100% עבודת סמינר.

ינתן ציון מיטיב בעבור השתתפות פעילה על סמך חומר הקריאה.

הנוכחות בשיעורים היא חובה.

סובלנות וזכויות אדם גב' מיטל פינטו

סובלנות נתפסת כערך מרכזי בחברות דמוקרטיות שסועות. היא מוזכרת למשל בהקשר של פרקטיקות דתיות שנויות במחלוקת כגון לבישת רעלה והפרדה בין נשים לגברים בתחבורה ציבורית ושל פרקטיקות חילוניות כגון

מצעד הגאווה ופורנוגרפיה. בסמינר נלמד את הפרשנויות וההצדקות השונות שניתנו למושג סובלנות בפילוסופיה פוליטית. לאחר מכן נבחן את הפרשנויות השונות שניתנו למושג סובלנות בפסקי דין ישראלים בעיקר בנושאים של חופש הדת, פגיעה ברגשות ופורנוגרפיה. נעמוד על היחס בין סובלנות לבין הזכות לחופש הביטוי, הזכות לחופש הדת והזכות לשוויון. כך למשל, חופש הביטוי מוצדק פעמים רבות בשם סובלנות, אך גם מוגבל פעמים רבות בשם אותו ערך. סובלנות מוצדקת פעמים רבות בשם שוויון בין בני אדם המחזיקים בערכים שונים. השאלה היא האם שוויון מצדיק רק סובלנות פאסיבית שבעיקרה חירות שלילית להתבטא, או האם שוויון מצדיק גם סובלנות 'אקטיבית' מצד המדינה ששוללת ביטויים ופרקטיקות שפוגעות בשוויון ומדירות קבוצות חלשות יותר בחברה. סובלנות מובנת פעמים רבות כחלק מהזכות לחופש הדת, אולם פרקטיקות של קבוצות דתיות מסוימות, שלכאורה מוגנות על ידי חופש הדת, אינן סובלניות כלפי חופש הדת של קבוצות דתיות אחרות. לבסוף נעסוק בזכות לסירוב לשרת בצה"ל, בשטחים או בזכות לסרב לפינוי התנחלויות ונבחן האם ניתן להצדיק זכות זו בשם הסובלנות.

תאריך הגשת הסמינר: 31/08/2010.

מרכיבי הציון הסופי:

30% רפארט והשתתפות בשיעורים.
70% עבודה סמינריונית.

הנוכחות בשיעורים היא חובה.

סוגיות בדיני תקשורת אלקטרונית ד"ר יזהר טל

תקשורת אלקטרונית כוללת שירותי בֶּזֶק (המונח העברי לטלקומוניקציה) ושידורי רדיו וטלוויזיה. הסמינריון נועד להקנות לתלמידים ידע בסיסי בדיני תקשורת אלקטרונית, ולאפשר לכל תלמיד(ה) להעמיק חֶקֶר בסוגיה ספציפית שעליה יכינו עבודה.

בסמסטר הראשון תתקיים סדרה של שיעורים, אשר יהוו מבוא שיטתי לדיני תקשורת. הנושאים שייכללו בשיעורים הם אלה: עקרונות הרגולציה של ענף התקשורת; מערך הרישוי של שירותי בזק (טלפוניה קווית וסלולרית, תקשורת נתונים, ועוד); ספקטרום התדרים ושירותים אלחוטיים; פס רחב וטכנולוגיות מתקדמות (דוגמת VoIP); שידורי רדיו וטלוויזיה; שידורי טלוויזיה רב-ערוצית למנויים (כבלים ולווין); תקשורת לוויינית; וההסדרה הבינלאומית של שירותי תקשורת.

בסמסטר השני יתמקדו התלמידים בהכנת עבודת המחקר: בשלב ראשון הצגת פרזנטציה, ובשלב שני הגשת עבודה בכתב. בחירת נושא העבודה והכנת העבודה יצריכו מסע לימודי-מחקרי אישי של כל תלמיד(ה) אל נושא מתחום דיני התקשורת שימצאו בו עניין, תוך קבלת הדרכה והכוונה מפורטת מאת המרצה.

תאריך הגשת הסמינר: 31/08/2010.

מרכיבי הציון הסופי:

25% פרזנטציה.
75% עבודה בכתב.

הנוכחות בשיעורים היא חובה.

סוגיות נבחרות במשפט בינלאומי ד"ר קארין קלו-גולר

הסמינר יעסוק במספר תחומים של המשפט הבינלאומי תוך התמקדות בהיבטים נורמטיביים ובהתפתחויות עכשוויות. סוגיות שנעסוק בהן בסמינר הן, בין היתר: שטח ריבוני, שטח בלעדי ורכוש של האנושות כולה; שימוש בכח והזכות להגנה עצמית; גופים בינלאומיים שהוקמו לאחרונה; הפעלת סמכות שיפוט במישור הבינלאומי, דיני אמנות; אחריות בינלאומית ומרכיביה; פירוק ובקרת נשק.

מרכיבי הציון הסופי:

20% השתתפות פעילה במפגשים והצגת הרפרט.
80% עבודה בכתב.

תאריך הגשת הסמינר: 31/08/2010.

הערה: הסמינריון אינו פתוח לתלמידים שהשתתפו בקורס "סוגיות נבחרות במשפט בינלאומי".

הנוכחות בשיעורים היא חובה.

סוגיות קנייניות ביחסים משפחתיים גב' שלי קרייצר-לוי

העברות קנייניות בתוך המשפחה הן כלי חשוב בעבודתו של עורך דין, ולא רק כזה העוסק בדיני משפחה. ידע בירושות, נאמנויות ויחסי ממון הוא חלק חשוב מהשכלתו של משפטן. מטרת הסמינר היא לסקור, אגב דיון ביקורתי, העברות בין דוריות והעברות בין בני זוג. כך, נדון בסוגיות מתחום הירושה, דיני המתנה ומתחום הנאמנויות. כמו כן, נתעכב על סוגיות נבחרות בתחום יחסי הממון וירושת בן הזוג. נדון ברציונלים הכלליים לתחום ובעקרונות בסיס כגון החופש של בעל הקניין להעביר רכוש וגבולותיו, אופייה של התערבות שיפוטית בתחום, וזכויות אפשריות של בני משפחה. במקביל, נסקור סוגיות משפטיות קונקרטיות כגון צוואות הודיות, כללי ירושה על פי דין, יצירת הקדש, חובות וסמכויות נאמן, חזקת מתנה לטובת בן משפחה, היחס בין יחסי הממון לדיני הירושה וכן הלאה.

תאריך הגשת הסמינר: 31/08/2010.

מרכיבי הציון הסופי:

20% פרט.
10% השתתפות מועילה בכיתה ועמידה במטלות.
70% עבודה.

הנוכחות בשיעורים היא חובה.

סיכונים ברפואה ורשלנות רפואית ד"ר שמואל וולפמן

רשלנות רפואית תופסת מקום נכבד במשפטי הנזיקין ולא מעט תיקים מגיעים לידיעת הציבור באמצעות התקשורת, אשר מוצאת עניין רב בסיפורים אנושיים על חולה שנפגע מטיפול רפואי כושל או מזלזול. התביעות מוגשות בדרך כלל כנגד מערכת מוסדית ו/או צוות רפואי.
מאידך לא כל חולה שנפגע מטיפול רפואי שלא צלח זכאי לקבל סעד משפטי שכן סעד כזה ניתן רק לתובע שצלח משוכות של כללים משפטיים והצליח להוכיח באמצעות כללים אלו כי אכן מדובר ברשלנות במובנה המשפטי.

מול החולים שנפגעים מטיפול רפואי עומדת הקהילייה הרפואית ומערכת הרפואה המוסדית הטוענים כי ריבוי התביעות ברשלנות רפואית הביא להתפתחות רפואה מתגוננת אשר בראש מעייניה לא טובתו של החולה או התייעלות המערכת, אלא דרכי מניעה של תביעות באמצעות טיפול ואבחון יתר, אשר לא תמיד פועלים לטובת החולה.

עניינו של הסמינר בדיון מחד בשאלות של רפואה ומשפט העולות בתביעות של רשלנות רפואית ופגיעה בזכויות חולים ומאידך בדיון בדרכי ניהול סיכונים ברפואה באופן שישפר את איכות הטיפול הרפואי וינקוט צעדים מניעתיים, הן לכשלים ברפואה והן להפחתת הסיכון המשפטי בהטלת אחריות נזיקית על המערכת הרפואית.

פסיקת בתי המשפט, אשר תידון גם במסגרת הסמינר, קבעה לא אחת כי גם רופא הוא בשר ודם, גם הוא עלול לטעות וכי לא כל טעות רפואית עולה כדי רשלנות.

מטרה עיקרית של הסמינר היא לדון בכללים המשפטיים המבססים עילת תביעה בנזקי גוף ונפש של חולים המטופלים על ידי המערכת הרפואית ובשונות שבין טעויות רשלניות לבין תאונות רפואיות שאין לצפות אותן מראש ואין להטיל בגינן אחריות נזיקית.

מבנה הסמינר: בסמסטר הראשון ילמדו הסטודנטים את יסודות הרשלנות הרפואית והכללים המשפטיים עליהם נשענות עילות התביעה ברשלנות רפואית, כפי שגובשו בפסיקה הענפה שהתפתחה בתחום זה. חומר זה יועבר בהרצאות פרונטליות ויכלול דיון בפסיקה המתווה את העקרונות בסוגיית הרשלנות הרפואית, את טענות ההגנה השונות בפני תביעות, את משקלה של הרשומה הרפואית ואת נושא הקשר הסיבתי בין טיפול רפואי כושל לבין הנזק. כמו כן תעסוקנה ההרצאות בסמסטר הראשון בנושאים של אתיקה רפואית, חובת הגילוי ביחסי רופא - חולה של מידע רפואי, סוגיית ההסכמה מדעת, סוגיית עדויות מומחים רפואיים בתיקי רשלנות רפואית וסוגיות של זכויות חולים כלפי הצוות הרפואי וכלפי ספקי השירותים הרפואיים, מכוח חוק ביטוח בריאות ממלכתי.

בסמסטר השני יציגו הסטודנטים עבודות סמינריוניות שיכתבו על פי רשימת נושאים שתימסר במחצית הסמסטר הראשון ולאחר שהסטודנטים למדו את שיעורי המבוא והעקרונות של סוגיית הרשלנות הרפואית.

עבודות הסטודנטים יעסקו בסוגיות של רשלנות רפואית הן בתחומי רפואה כלליים יותר והן בתחומי רפואה ספציפיים, כגון רפואה דחופה, טיפולים תרופתיים, רפואה ראשונית בקהילה, רפואה אלטרנטיבית, פסיכיאטריה ותחומי אבחון כגון הדמיה ובדיקות מעבדה. עבודות הסטודנטים יתבססו על הפסיקה בתחומים השונים ועל ספרות ומאמרים אליהם יכוונו הסטודנטים על ידי המרצה, אשר גם יתווה את הכללים לכתיבת העבודה הסמינריונית.

תאריך הגשת הסמינר: 31/08/2010.

תנאי קדם: דיני נזיקין או לימוד במקביל.

מרכיבי הציון הסופי:

90% תוכן ואיכות העבודה.
10% השתתפות פעילה בדיונים במהלך הסמינר.

הנוכחות בשיעורים היא חובה.

עקרון החוקיות והסמכות המינהלית פרופ' יואב דותן

עקרון החוקיות המינהלי, צידוקיו, ביסוסיו העיוניים והתאמתו למציאות המודרנית; מושג הסמכות המינהלית; שיקול דעת מינהלי ויחסו לכללים חוקתיים, סטטוטוריים ומינהליים; הסדרים ראשוניים וזכויות אזרח והשפעתם על עיצוב עקרון החוקיות; סוגי סמכויות (סמכויות חובה/רשות, סמכויות שיוריות, סמכויות תקציביות וכד'); מצבים של קונפליקט בין סמכויות של רשויות שונות; היחס בין עקרון החוקיות לבין עקרונות אחרים ומתחרים: חוקיות מול שוויון, חוקיות מול סבירות; חוקיות מול היררכיה מינהלית; מצבים של חריגה מסמכות – שיקול דעת "מונח"; סוגי חריגה מסמכות; התוצאות של חריגה מסמכות.

תאריך הגשת הסמינר: 31/08/2010.

מרכיבי הציון הסופי: 100% עבודה סמינריונית.
ציון עובר בפרזנטציה – תנאי מוקדם להגשת עבודה סמינריונית.

דרישות קדם: "דיני חוקה ו"דיני מנהל ציבורי".

הנוכחות בשיעורים היא חובה.

עשיית עושר ולא במשפט ד"ר רונית דוניץ-קידר

הסמינר מבקש לבחון את ההיבטים השונים של העיקרון הקובע השבה בעקבות התעשרות שלא על-פי זכות שבדין. הלימוד בסמינר יעשה במסגרת שלוש חטיבות מרכזיות:

I – **הבסיס הרעיוני:** חטיבה זו תבחן את הבסיס הרעיוני לתפישה המחייבת השבה בעקבות התעשרות בלתי מוצדקת. במסגרת זו יידונו שאלות הנוגעות להעדפת העיקרון של התעשרות בלתי מוצדקת על-פני תפישות אחרות (כגון "זה נהנה וזה לא חסר" המוכרת במשפט העברי ובשיטות משפט אחרות), ולערכים השונים העומדים בבסיס כל אחת מתפישות אלה. עוד יידון היחס בין דיני עשיית עושר לענפים אחרים של המשפט האזרחי (הן מדיני החיובים והן מדיני הקניין), וכן שאלות הנוגעות ליחס שבין ההסדרים שקובע חוק עשיית עושר ולא במשפט, התשל"ט-1979 לבין הסדרים שנקבעו בחוקים אחרים.

II – **ההסדר בחוק עשיית עושר, ההגנות, ועילות החבות השונות:** במסגרת חלק זה ננתח את המרכיבים השונים של עקרון היסוד כפי שנקבע בחוק ובפסיקה, את ההגנות העומדות כנגד התביעה, ואת העילות המרכזיות ליצירתה של חבות בעשיית עושר, כגון: ביצוע פעולה למען הזולת (הצלה, פירעון חוב, עפ"י בקשת הזולת וכו'); תשלום על סמך עילה בטלה או עילה שבוטלה; תשלום שבוצע על-סמך פגם ברצון (טעות, כפיה, השפעה בלתי-הוגנת); נטילת רכוש הזולת (לרבות קניין רוחני); התעשרות באמצעות ביצוע עוולה או עבירה; הפרת חובת אמון ועוד.

III – **הסעדים:** חלק זה של הקורס יעסוק בסעד ההשבה בעקבות השימוש בעילת עשיית עושר ולא במשפט, ובסוגיות הנגזרות ממנו (כגון עקיבה וסברוגציה), וכן בשאלת החזר הוצאות הנתבע (סע' 4 ו-5 לחוק). הדין בסעדים יעשה תוך שימת דגש על היחס שבין הבסיס הרעיוני של העילה לבין הסעד המתאים.

התלמידים בקורס יוזמנו לכתוב עבודות סמינריוניות הבוחנות נושא זה, בין ברבדים התיאורטיים שהוא מעורר, ובין באמצעות מקרי מבחן פרקטיים שונים שיידונו בקורס.

תאריך הגשת הסמינר: 31/08/2010.

הנוכחות בשיעורים היא חובה.

פתרונות הלכתיים ואזרחיים לבעיית מעוכבות גט ד"ר אבישלום וסטרייך

גירושין על פי המשפט העברי נעשים באמצעות גט, הניתן על ידי הבעל לאשתו. כאשר הבעל מסרב ליטול חלק בהליך הגירושין האשה נותרת "עגונה" או: "מעוכבת גט", ולפי ההלכה היא מנועה מלהקים תא משפחתי חדש. בעשורים האחרונים גדל מספרן של מעוכבות הגט, ולא נפריז אם נאמר, כי בעייה זו היא אחד האתגרים הקשים בפניהם ניצבת ההלכה היהודית בעידן המודרני, כמו גם דיני המשפחה הישראליים בתקופה הנוכחית. במסגרת הסמינר נבחן את שורשיה של הבעיה ונדון במספר דרכים לפתרון. בשלב ראשון, לצורך הנחת התשתית לדיונו, נסקור את עיקרי דיני הגירושין במשפט העברי ובמשפט הישראלי, ונעמוד על המאפיינים המרכזיים של בעיית מעוכבות הגט. דגש מיוחד ניתן לבחינת יתרונותיה וחסרונותיה של שיטת המשפט הישראלית בהקשר זה בהשוואה לשיטות משפט מערביות אחרות, שאף בהן מתעוררת הבעיה. תשתית זו תאפשר לנו לפנות לחלק הארי של הסמינר, ובו נדון בפתרונות האפשריים לבעייה ובמגבלותיהם. כאן נבחן פתרונות הלכתיים אפשריים, כדוגמת הפקעת קידושין תנאי בנישואין והסכמי קדם נישואין, לצד פתרונות מן המשפט האזרחי, כדוגמת תביעות נזיקין כלפי סרבני גט חוקים אזרחיים כנגד סרבנות גט והנהגת נישואין אזרחיים.

תאריך הגשת הסמינר: 31/08/2010.

מרכיבי הציון הסופי:

20%: השתתפות פעילה והרצאה.

80%: עבודה בכתב.

הנוכחות בשיעורים היא חובה.

קשר סיבתי בנזיקין ד"ר בועז שנור

הצלחה בתביעה נזיקית דורשת הוכחת שלושה יסודות: התנהגות עוולתית, נזק, וקשר סיבתי בין ההתנהגות לבין הנזק. בשנים האחרונות הפך יסוד הקשר הסיבתי לרכיב מרכזי בדיונים על הטלת אחריות נזיקית. תביעות על רשלנות רפואית, זיהומים סביבתיים, נזקי עישון, ועוד תביעות רבות ושונות, קמות ונופלות על הוכחת הקשר הסיבתי. העיסוק הרב של בתי המשפט בנושא זה הביא לפיתוח פתרונות חדישים לפתרון בעיית הסיבתיות בהקשרים שונים. במסגרת הסמינר יידונו הבעיות והפתרונות השונים, מתוך נקודות מבט שונות: נזיקיות, פרוצדורליות, הוכחתיות, ואף פילוסופיות. כל זאת, מתוך שמירה על הקשר עם המשפט הישראלי והמשווה הנוהג.

תאריך הגשת הסמינר: 11/04/2010.

מרכיבי הציון הסופי:

25% השתתפות פעילה והרצאה.

75% הגשת עבודה.

תנאי קדם: "דיני נזיקין".

הנוכחות בשיעורים היא חובה.

רפואה ומשפט: הביואתיקה לפי המשפט העברי, הישראלי וההשוואתי פרופ' מרדכי א' ראבילו

ההתקדמות של הרפואה עזרה לפתור בעיות רפואיות מסובכות, אך יצרה בו בזמן בעיות אתיות, דתיות ומשפטיות. לפנינו ערכים חשובים אשר פעמים נמצאים בהתנגשות הדדית: במרכז הוויכוח עומד תמיד האדם עם אמונתו, ערכיו, צרכיו, סבלו. המשפט העברי התמודד עם שאלות אלה ואנו נדון בפתרונות שהוצעו תוך השוואה עם פתרונות של המשפט הישראלי, של משפטים אירופאים ושל דתות אחרות. בין הנושאים שידונו: הזכות לחיים ולשלמות הגוף, מניעת הריון, מעמד העובר, ההפלה, ההזרעה המלאכותית, הפריה חוץ-גופית, הזכות להיות (או לא להיות...) הורה ופרשת נחמני; אבהות ואמהות; כשרות; זכויות החולה, הסכמה מדעת לטיפול רפואי, רשלנות רפואית, נאמנות הרופא, משאבים מוגבלים, קדימויות בטיפול רפואי, השתלת אברים; סיכון עצמי; בקור חולים. החולה הנוטה למות; הייסורים; הזכות למות בכבוד; אבוד עצמו לדעת; "המתת חסד" או "רצח מתוך רחמים", קביעת רגע המוות; ניתוח המת, הכבוד למת. קדושת החיים ואוטונומית הרצון. הסמינריון בנוי מהרצאות של המרצה והרצאות קצרות של המשתתפים (בסמסטר הראשון), מהגשת ראשית העבודה, ראשי פרקים ופרזנטציה מצד המשתתפים בסמסטר השני. החובות העקרויות של הסטודנטים: השתתפות פעילה בהרצאות ובדיונים, פרזנטציה בעל פה ועבודה סמינריונית בכתב.

כל משתתף נדרש להרצות על עיקרי עבודתו וחידישיה. הציון הסופי יתבסס בעיקר על העבודה הסמינריונית.

תאריך הגשת הסמינר: 31/08/2010.

הנוכחות בשיעורים היא חובה.